

Valašský plenér - krajina umělců

Dříve, než se vydáte na trasu, přečtěte si pár zajímavostí o zdejší kraji.

Valašsko a zvláště okolí Velkých Karlovic bylo a stále je oblíbeným místem řady umělců. Stalo se inspirací malířům, sochařům, básníkům, spisovatelům i hudebním skladatelům. Nedaleká hora Soláň je dokonce přezdívána „vrch umělců“ či „**Valašský Olymp**“. Na jižních svazích Soláně žili a tvořili významní umělci - malíři **Alois Schneiderka**, **Jan Kobzán**, **Karel Hofman** s dcerou **Marcelou Vajceovou** či vnukem, řezbář **Michal Žitník**, **František Podešva** se ženou spisovatelkou, **Marie Mikulcová** a další.

„**Soláň je odrazíštěm bohů,**“ napsal spisovatel, básník a dramatik **Jiří Mahen**, jeden z umělců, kteří vrch nad Velkými Karlovicemi rádi navštěvovali a obdivovali výhled do osobité krajiny - do údolí Velkých Karlovic, na Javorníky a za krásného počasí i na slovenské hory, z opačné strany pak na Beskydy s Radhoštěm, Lysou horou a dalšími vrcholy. Půvabné procházky ve svěží přírodě a setkávání s osobitou valašskou architekturou a životním stylem přilákaly do těchto míst i hudební skladatele **Leoše Janáčka** a **Vítězslava Nováka**, často sem přijížděli **bratři Křičkové**, inspiraci pro své dva romány (Advent a Chudou pradelnu) tady našla **Jarmila Glazarová**. I v současné době je tento kout Valašska inspirací pro uměleckou **rodinu Hartingerů**, **Lenku Tauberovou**, v okolí Velkých Karlovic tvoří řezbáři **Ladislav Borák**, **Bohumil Vašut**, **Karla Dorotíková**, **Tomáš Dujka** či **Stoklasovi** s výrobou štípaných holubiček.

Nejen Soláň je místem, které zachytili malíři ve svých skicách a na obrazech. V minulém století našli své oblíbené místo pro malování v plenéru i profesori a studenti „UMPRUM“ z Brna a Uherského Hradiště v karlovickém údolí Léskové. Ubytování bývali ve svitovském rekreačním středisku (dnes hotelu Lanterna) či chatě Rybjaneka (Galik) a nejčastěji vyráželi k **pasekům Na Člověčí** či k hezkým roubenkám **Za Miloňovou**. Snad nejoblíbenějším objektem malířů bývala roubená stodola Křenkových a romantická zvonice na hřebeni.

Rozhledna Miloňová poskytuje hezké výhledy - jak na stranu Vsackých Beskyd s nejvyšším vrcholem **Vysoká** (1024 m) i vyhlídku na hraniční **hřeben Javorníků** s typickými sjezdovkami na Kasárnách a nejvyšším vrcholem Velký Javorník (1071 m) na slovenské straně hranice. Přímo nad sjezdovkou u hotelu Galik, je pěkný výhled do údolí, kterému dominuje zvonice se žlutým štítem a údolí uzavírá **jedlobukový prales Razula**. I v zimě je zdejší krajina moc hezká, doporučuji about běžky, sněžnice či skialpy a vyrazit třeba s fotoaparátem a projít si zdejší **Fotostezku** s návody, jak vytvořit zajímavé obrázky.

Věřím, že procházka bude i pro vás inspirací a pohladí vás zdejší krajina. Udělejte si na procházku více času a vychutnejte si kouzlo ryzího Valašska.

Hledej poklad na Razule - popis trasy

1

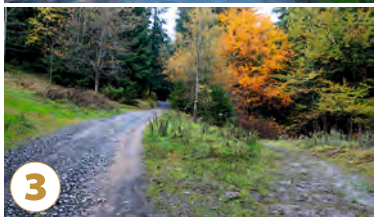
Od Bistra Razula se vydej přes most k cyklostezce Bečva a na ní vpravo směrem k severu. Po chvílce přijdeš k obchodu Jednota COOP, u něj odboč vlevo k hotelu Galik. Stále po asfaltové lesní silnici proti proudu potoka Rybjanka, trasa kopíruje zelený turistický okruh. Cestou uvidíš první stanoviště fotostezky - hezkou roubenou chalupu. Na trase budeš hledat údaje, které si v závěru spočítáš a získáš tak kód k otevření schránky v areálu Bistra Razula.

2

1. stanoviště (obr.1): U posledního parkoviště za Galikem směrem k Ladovu prameni. Na rozcestníku zjistíš vzdálenost do cíle Miloňov - střed (A km). Poté pokračuj podél potoka k dalšímu stanovišti (obr.2)

2. U odbočky s rozcestníkem si všimni jak daleko se nachází vrch jménem Polana (B km). Odboč vlevo přes dřevěnou lávku a pokračuj podél potoka do kopce na rozcestí vpravo a poté se zastav u **sloupku s Fotostezkou**.

3

3. Na sloupku si můžeš přečíst o fotografické disciplíně hloubce ostrosti, zapiš si číslo tohoto tématu (C) a pokračuj kolem dřevěné garáže pana Křenka až k roubenci Křenkových, kde získáš další indicii.

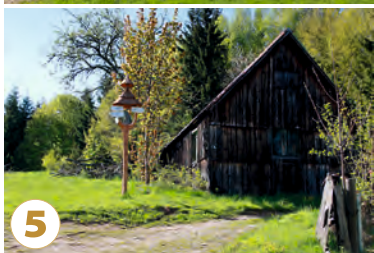
4. Zapiš si počet oken na východní straně (D) a pozdrav se s psíkem Harrym, který tě provází za dřevěným plotem. Na pravé straně je hospodářská část a nad ní typická roubená stodola.

4

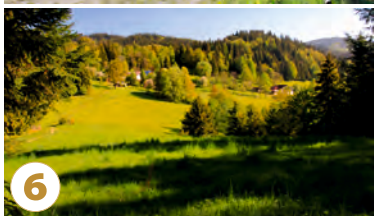
Louky zde od jara krásně kvetou a na jaře zde můžeš obdivovat i naše orchideje - vstavače. Cestou do kopce si po levé ruce všimni staleté lípy - našeho národního stromu.

5. Projdeš kolem dalších chalup a staneš na rozcestí - na rozcestníku si poznač údaj o vzdálenosti do Miloňova (E km). Po levé ruce můžeš obdivovat typickou dřevěnou roubenou zvonici, vpravo na nedalekém hřebínku se vypínají staleté buky. Trasa pokračuje vlevo kolem zvoničky a poté krajem lesa. Než vejdeš do lesa, všimni si po levé ruce dalšího stanoviště Fotostezky.

5

6. Na stanovišti je číslo (F) téma rámování. Pro fotografy či malíře krajináře je zde hezký pohled na louky s chaloupkami. V lese trasa vede dál po lesní cestě, na rozcestí se drží rovně do kopce a míjí roubenku na pasece.

6

7. Pokračuj do kopce k 8. stanovišti fotostezky - téma Krajinný detail, rozhodni jaký vrchol máš přímo před sebou a urči jeho nadmořskou výšku (G) (Vysoká 1024 m, Polana 937 m, Miloňová 845 m, Miloňov 657 m).

8. Odtud pokračuj přímo na vrchol, kde stojí rozhledna. Vystoupej nahoru a rozhlédni se po okolí. Jižním směrem vidíš hřeben Javorníků, zjistíš (použij mapu) nejvyšší vrchol na moravské straně Javorníků a jeho výšku (H) (Velký Javorník 1071 m, Stratenec 1055 m, Malý Javorník 1019 m, Frňovské 959 m). Po sestupu z rozhledny se vydej za rozhlednu a pokračuj dolů po zelené značce k rozcestí. Zeleně značenou cestou pokračuj ještě 1 kilometr prudším klesáním. Cestou vidíš kamenné mohyly. Po lesní cestě přijdeš na asfaltku zvanou Škaredica s rozcestníkem.

7

9. Na rozcestníku Nad Lanternou tě zajímá vzdálenost k vrcholu Polana (I). Stojíš na cestě Škaredica a pod tebou se rozprostírá malebné údolí. Můžeš si všimnout hotelů a chalup pod tebou, sjezdovky Razula i zvoničky se žlutým štítem. Na konci protějšího údolí vpravo je vidět jedlobukový prales Razula.

8

Do cíle můžeš jít nejkratší cestou přímo dolů kolem vysílače k hotelu Lanterna a odtud již pěšinou nebo po silnici k cíli na Razule. V areálu Razuly tě již čeká schránka, kterou odemkneš čtyřmístným kódem, **který je součtem všech získaných čísel na stanovištích (A+B+C+D+E+F+G+H+I).**

9

Při otvírání postupuj dle návodu na schránce. Zapiš se do knihy hledačů kam můžeš přidat i tvé dojmy z výletu. Ve schránce naleznáš i další předměty, když se ti některý bude líbit, můžeš jej vyměnit za něco svého.

Vypočítaný kód si nechej pro sebe, aby se do schránky nedostali nepovolaní hosté!